राज्य शासकीय अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या रजा प्रवास सवलती संदर्भातील तरतूदींमध्ये सुधारणा करणेबाबत.........

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः रप्रस-१११४ / प्र.क्र. ११ /सेवा-५

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरू चौक, मुंबई ४०० ०३२.

तारीख: १० जून, २०१५

वाचा :-

१) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक :टीआरए-११६३/२७२६-V, दि.२३ ऑक्टोबर, १९६३
२) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक : टीआरए-११६४/९४/II/५, दि.३ जून, १९६४
३) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक: टीआरए-११८०/सीआर३१८/एससीआर-५, दि.०९ सप्टेंबर, १९८०
४) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक टीआरए-११८१/सीआर५७७/८१/एससीआर-५, दि.१६ एप्रिल, १९८१
५) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक प्रवास-१०८८/सीआर३३४/सेवा-५, दि.३० जून, १९८८
६) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक प्रवास-११८९/२५५/सेवा-५, दि.२५ सप्टेंबर, १९८९
७) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक रप्रस-११९४/१८४/सेवा-५, दि.२८ मार्च, १९९५
८) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक संकीर्ण-१०००/प्र.क्र.७०/सेवा-५, दि.११ ऑगस्ट, २०००
९) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक संकीर्ण-१०००/प्र.क्र.७०/सेवा-५, दि.१० फेब्रुवारी, २००१
१०) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक रप्रस-११०६/प्र.क्र.७७/सेवा-५, दि.०६ डिसेंबर, २००६
११) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र.प्रवास-१०१०/प्र.क्र.२/सेवा-५, दि.३ मार्च, २०१०

प्रस्तावना :-

राज्य शासकीय अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना वरील संदर्भ क्र.१ व ७ वरील शासन निर्णयानुसार, स्वग्राम रजा प्रवास सवलत व महाराष्ट्र दर्शन रजा प्रवास सवलत अनुज्ञेय करण्यात आलेली असून यासंदर्भातील तरतूदींमध्ये वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत. उपरोक्त अ.क्र.२) येथील स्पष्टीकरणानुसार, रजा प्रवास सवलतींतर्गत करण्यात येणारा वातानुकूलीत वर्गाच्या प्रवास खर्चाची प्रतिपूर्ती, प्रथम वर्गाच्या भाड्याशी सीमित करुन देण्याबाबत विहित करण्यात आलेले आहे. तथापि, सद्यस्थितीत राज्यातून धावणाऱ्या बहुतांशी रेल्वे गाड्यांमध्ये प्रथम वर्ग अस्तित्वात नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. तसेच कुटुंबाच्या व्याख्येत अविवाहितांचा विचार करणे गरजेचे ठरल्याने, तसेच, या संदर्भातील उपरोक्त संदर्भ १ ते १० क्रमांकाच्या शासन निर्णयांचे एकत्रिकरण करण्याच्या दृष्टीने रजा प्रवास सवलतीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या अनुषंगाने शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

राज्य शासकीय अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना मुख्यालयापासून त्यांच्या स्वग्रामी जाण्यासाठी चार वर्षाच्या एका गटवर्षात दोन स्वग्राम किंवा एक महाराष्ट्र दर्शन व एक स्वग्राम रजा प्रवास सवलत अनुज्ञेय करण्यात आलेली आहे. सदर सवलतीच्या अनुषंगाने खाली नमूद केल्यानुसार अटी व शर्ती एकत्रितपणे विहित करण्यात येत आहेत :-

१) **स्वग्राम** - स्वग्राम म्हणजे कर्मचाऱ्याचे कायम वास्तव्याचे ठिकाण किंवा त्याच्या सेवापुस्तकात नोंदविलेले गांव किंवा योग्य त्या कारणास्तव घोषित केलेले अन्य ठिकाण (मालकीची स्थावर मालमत्ता, जवळच्या नातेवाईकांचे म्हणजे आई-वडिल, भाऊ यांचे कायम वास्तव्याचे ठिकाण) कर्मचाऱ्याच्या मुख्यालयापासून त्याने घोषित केलेल्या स्वग्रामी जाण्यासाठी ही सवलत असल्याने यासाठी राज्यात किंवा राज्याबाहेर प्रवासाच्या अंतराची मर्यादा असणार नाही. मात्र शासन सेवेत दाखल झाल्यापासून सहा महिन्याचे आत कर्मचाऱ्याने स्वग्राम घोषित करणे बंधनकारक आहे. या कालमर्यादेत स्वग्राम घोषित केल्यास त्या कर्मचाऱ्याला आपल्या सेवाकाळात एकदा स्वग्राम बदलण्याची संधी राहील. विहित कालमर्यादेनंतर स्वग्राम घोषित करण्यात आल्यास "स्वग्राम घोषणा" अंतीम राहील. स्वग्राम घोषणा नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी स्विकारण्यापूर्वी अथवा संबंधित अधिकारी / कर्मचाऱ्याची सलग एक वर्षाची सेवा पूर्ण होण्यापूर्वी ही सवलत अनुज्ञेय ठरणार नाही.

२) **महाराष्ट्र दर्शन** - राज्य शासकीय अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना चार वर्षातून एकदा महाराष्ट्रात कोठेही जाण्यास सदर सवलत अनुज्ञेय करण्यात आलेली आहे. ही सवलत राज्याच्या भौगोलिक सीमेच्या आत अनुज्ञेय आहे. ही सवलत उपभोगताना किमान व कमाल अंतराच्या प्रवासाची अट नाही. परंतु सदर सवलतीचे ठिकाण रजेच्या अर्जाद्वारे घोषित करणे तसेच प्रवास सुरू करण्यापूर्वी सक्षम अधिकाऱ्याची पूर्वमान्यता घेणे आवश्यक आहे.

३) **कुटूंबाची व्याख्या** - स्वग्राम / महाराष्ट्र दर्शन रजा प्रवास सवलतीसाठी कुटूंबियात केवळ पती किंवा पत्नी व पूर्णपणे अवलंबित असलेली दोन अपत्ये तसेच आईवडील किंवा विधवा महिला अधिकारी / कर्मचाऱ्यांसाठी दोन अपत्ये तसेच सासूसासरे यांचा समावेश असेल तथापि अधिकारी / कर्मचारी अविवाहित असेल तर महाराष्ट्र दर्शन रजा प्रवास सवलतींतर्गत त्यावर अवलंबित आई- वडिल व अवलंबित अविवाहीत अज्ञान भाऊ व बहीण यांचेसमवेत सदर सवलत उपभोगता येईल. तथापि याबाबत आई वडील व भाऊ आणि बहीण यांचे रेशनकार्ड कर्मचाऱ्याच्या पत्त्यावरील असणे आवश्यक राहील

i) दि.१ मे, २००१ पासून केवळ पती / पत्नी व दोन हयात अपत्यांच्या कुटूंबालाच ही सवलत लागू असेल.

ii) दि.३० एप्रिल, २००१ रोजी दोनपेक्षा अधिक हयात अपत्ये असतील व त्यांची संख्या नंतर वाढली नसेल तरच अशा कुटूंबास या सवलतीचा लाभ अनुज्ञेय असेल.

iii) दि.३० एप्रिल, २००१ रोजी एकही हयात अपत्य नसलेल्या किंवा एकच हयात अपत्य असलेल्या कर्मचाऱ्याच्या कुटूंबातील हयात अपत्यांची संख्या वरील तारखेनंतर एकाच प्रसूतीमुळे दोनपेक्षा अधिक होत असली तरीही ही सवलत अनुज्ञेय ठरेल.

४. **रजेचा कालावधी** - सदर सवलतीसाठी कर्मचाऱ्यास रजेच्या कालावधीची मर्यादा असणार नाही. तथापि अल्प रजेत अथवा लागून असलेल्या सार्वजनिक सुट्टयांमध्ये स्वग्रामी जाऊन आल्यास हा लाभ देय राहील. परंतु यासाठी संबधित नियंत्रक अधिकाऱ्याची पूर्वमान्यता घेणे बंधनकारक आहे. या प्रयोजनासाठी रजेमध्ये परिवर्तीत रजा, अर्जित रजा, प्रसुती रजा, सरासरी अर्धवेतनी रजा, असाधारण रजा यांचा समावेश असेल.

५. शासकीय कर्मचारी व त्याच्या कुटूंबातील सदस्यांना एकत्र किंवा वेगळयाने, त्यांच्या सोयीनुसार प्रवास करता येईल. तसेच प्रतिपूर्ती दावा एकमेकांच्या प्रवासावर अवलंबून राहणार नाही. कुटूंबियांना ही सवलत देय ठरविताना शासकीय कर्मचारी रजेवर असेल किंवा नसेल याचा संबंध असणार नाही. परंतु कुटूंबियांना परतीचा प्रवास जाण्याच्या प्रवास दिनांकापासून सहा महिन्याच्या आत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. हा परतीचा प्रवास ज्या गटवर्षात असेल त्याच गटवर्षात गणला जाईल. तसेच ज्या कर्मचाऱ्याचे कुटूंब कामाच्या ठिकाणापासून दूर राहत असेल व शासकीय कर्मचारी व त्याचे कुटूंबिय दोन वर्षातून एकदा या सवलतीचा लाभ घेऊ शकत नसल्यास तो एकटा कर्मचारी प्रत्येक वर्षी एकदा ही सवलत उपभोगण्यास पात्र राहील. तसेच अशा कर्मचाऱ्यास महाराष्ट्र दर्शन रजा प्रवास सवलतीचा लाभ घ्यावयाचा असल्यास त्या गटवर्षात केवळ एक स्वग्राम व एक महाराष्ट्र दर्शन सवलत उपभोगता येईल.

६. **गटवर्ष** - या सवलतीसाठीच्या पहिल्या गटवर्षाची सुरूवात १ जानेवारी, १९९३ पासून झाल्याचे समजण्यात यावे. त्यामुळे हया गटवर्षाची गणना १९९३-९६, १९९७-२०००, २००१-०४,......... अशी पुढे चालू राहील. या प्रवास सवलतीच्या चार वर्षाच्या एका गटवर्षात दोन म्हणजेच दोन वर्षाच्या एका उपगटवर्षात एक याप्रमाणे स्वग्राम रजा सवलतींचा लाभ अनुज्ञेय राहील अथवा एका उपगटवर्षात एक स्वग्राम रजा प्रवास सवलत व दुसऱ्या उपगटवर्षात एक महाराष्ट्र दर्शन रजा प्रवास सवलतीचा लाभ अनुज्ञेय राहील. शासकीय कर्मचाऱ्याने सदर सवलत त्या त्या उपगटवर्षात उपभोगणे आवश्यक आहे. मागील उपगटवर्षात न घेतलेली रजा प्रवास सवलत पुढील उपगटवर्षाच्या ३१ डिसेंबर पर्यंत उपभोगणे आवश्यक राहील. त्यांनतर व्यपगत होऊन अनुज्ञेय ठरणार नाही.

७. **दोघेही पती-पत्नी शासकीय सेवेत असल्यास** - ही सवलत दोहोंपैकी एकालाच कुटूंबियासह उपभोगता येईल. तसेच या सवलतीखालील प्रवासखर्चाची मागणी करताना देयकासोबत शासकीय सेवेतील पती अथवा पत्नीकडून या सवलतीचा लाभ घेतला नसल्याचे प्रमाणित करणे आवश्यक आहे.

८. **<u>भारताबाहेर स्वग्राम असल्यास</u>** - शासकीय कर्मचाऱ्याचे स्वग्राम भारताबाहेर असले तरीही ही सवलत अनुज्ञेय आहे. परंतु स्वग्राम घोषणा नियंत्रक अधिकाऱ्याने स्विकृत केली असली पाहिजे. प्रवासखर्चाच्या प्रतिपूर्ती संदर्भात रेल्वे किंवा जलवाहनाचा विचार करता जवळच्या मार्गाने कर्मचाऱ्यास अनुज्ञेय असलेल्या वर्गाच्या भाड्याशी सिमीत करुन प्रतिपूर्ती देय राहील.

९. **<u>प्रवास अग्रीम</u>** - या प्रवास सवलतींसाठी अग्रीम अनुज्ञेय आहे. परंतु या अग्रीमाची मर्यादा या तरतूदींखाली उपलब्ध अदांजित अर्थसहाय्याच्या रकमेच्या ४/५ एवढे उपलब्ध होईल. शासकीय कर्मचारी व त्याचे कुटूंबिय यांनी स्वतंत्रपणे प्रवास सवलत उपभोगण्याचे ठरविल्यास वेगवेगळे अग्रीम देय राहील. परंतु ते प्रमाण देयतेवर अवलंबून असेल. तसेच स्वग्रामी जाण्याच्या व परतीच्या प्रवासातील अंतर तीन महिन्यांपेक्षा (९० दिवस) अधिक असल्यास केवळ जाण्याच्या प्रवासासाठी अग्रीम देय राहील.

जेव्हा परतीच्या प्रवासाचा अग्रीम मंजूर झाला असेल, परंतु शासकीय कर्मचारी किंवा त्याच्या कुटूंबियाचा स्वग्रामी मुक्काम तीन महिन्यांपेक्षा (९० दिवस) अधिक होत असल्याचे स्पष्ट झाले असेल तर ½ अग्रीम ताबडतोब परत करणे आवश्यक आहे.

या सवलतीखाली जाण्याचा प्रवास १५ दिवसांच्या आत सुरू करणे शक्य न झाल्यास प्राप्त अग्रीम ताबडतोब परत करणे आवश्यक आहे. तसेच परतीच्या प्रवासानंतर एक महिन्याच्या आत प्रवास भत्ता दावा पारित होणे आवश्यक आहे.

१०. **<u>स्वियेतर सेवेत असतांना रजा प्रवास सवलत</u>** - शासकीय कर्मचारी जर स्वियेतर सेवेत असेल तर त्या कर्मचाऱ्यास या तरतूदीखाली रजा प्रवास सवलत घेता येते, तथापि ही बाब त्याच्या स्वियेतर नियुक्तीच्या आदेशांत नमूद करणे आवश्यक आहे. मात्र या सवलतीवरील खर्चाचे दायित्व स्वियेतर नियोक्त्याचे राहील.

११. **<u>अनुज्ञेय वाहन प्रकार</u>**

अ.क्र.	शासकीय अधिकारी/कर्मचारी धारण करीत असलेल्या पदाचे ग्रेड वेतन	रेल्वे प्रवास	जलमार्गाने प्रवास	सडक मार्गाने
१	अ) रू.८९००/- व त्याहून अधिक	वातानुकुलित प्रथम वर्ग /वातानुकुलित २ स्तर	उच्चतम वर्ग	वातानुकूलीत बससहीत इतर सर्व सार्वजनिक बसचे प्रत्यक्ष भाडे
	ब) रु.६६००/- व त्याहून अधिक मात्र रु.८९००/- पेक्षा कमी	वातानुकुलित २ स्तर / प्रथम वर्ग / वातानुकुलित खुर्चीयान		

अ.क्र.	शासकीय अधिकारी/कर्मचारी धारण करीत असलेल्या पदाचे ग्रेड वेतन	रेल्वे प्रवास	जलमार्गाने प्रवास	सडक मार्गाने
२	रु.४४०० ते रु.६५९९/-	प्रथम वर्ग/ वातानुकुलित ३ स्तर / वातानुकुलित खुर्चीयान / द्वितीय वर्ग शयनयान	दोन वर्गामधील वरचा, तीनमधील मधला व चारमधील दुसरा	वातानुकूलीत बसखेरीज इतर सर्व प्रकारच्या सार्वजनिक बसचे प्रत्यक्ष भाडे
३	अ) रु.४२०० ते रु.४३९९/-	अ) वातानुकुलित खुर्चीयान / द्वितीय वर्ग शयनयान	अ) दोन वर्गामधील खालचा, तीनमधील मधला व चारमधील तिसरा	सर्वसाधारण सार्वजनिक बसचे प्रत्यक्ष भाडे
	ब) रु.४२००/- पेक्षा कमी	ब) द्वितीय वर्ग शयनयान	ब) निम्नतम वर्ग	

टीप :- १) ३ ते १२ वर्षे वयोगटातील मुलांना अर्धे तिकीट अनुज्ञेय आहे.

२) या प्रवास सवलतीसाठी आराम गाडीचा प्रवास अनुज्ञेय असल्यास व अशी आरामगाडी १२ वर्षाखालील मुलांसाठी पूर्ण तिकीट आकारत असल्यास पूर्ण तिकीटाचा प्रवासखर्च अनुज्ञेय राहील.

३) दोन ठिकाणे रेल्वेमार्गाने जोडलेली असल्यास रेल्वेनेच प्रवास करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे आरामगाडीने केलेल्या प्रवासखर्चाची प्रतिपूर्ती रेल्वेच्या अनुज्ञेय वर्गाच्या भाड्याशी सीमित करुन देय राहील.

४) या सवलतींतर्गत खाजगी व स्वत:च्या मालकीच्या वाहनाने केलेल्या प्रवासखर्चाची प्रतिपूर्ती संबंधित कर्मचाऱ्यास अनुज्ञेय असलेल्या रेल्वे/ सार्वजनिक वाहनाच्या भाड्याशी सीमित करुन देय राहील.

५) रजा प्रवास सवलतीसाठी आरक्षण शुल्क देय राहील.

६) रजा प्रवास सवलत उपभोगल्यानंतर प्रवासखर्चाचे देयकांसोबत रेल्वे / बसची तिकीटे सादर करणे बंधनकारक राहील.

७) विमानप्रवास अनुज्ञेय नसलेल्या राज्य शासकीय अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना या पुढे स्वग्राम रजा प्रवास सवलत/रजा प्रवास सवलती अंतर्गत, रेल्वेने जोडलेल्या ठिकाणांदरम्यानचा प्रवास सार्वजनिक /खाजगी विमान कंपन्याच्या विमानांनी करता येईल. मात्र, यासाठी संबंधितास रेल्वेच्या (राजधानी/शताब्दी एक्सप्रेस वगळून अन्य गाड्यांच्या) अनुज्ञेय वर्गाचे भाडे व विमान प्रवासाचे भाडे यापैकी कमी असलेल्या रकमेची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्यात येईल. या विषयीचा दावा सादर करतांना, विमानाचे तिकीट/बोर्डींग पास आणि तिकीटावर प्रवासाचे भाडे नमूद केलेले नसेल तर कर्मचाऱ्याने /अधिकाऱ्याने भरलेल्या भाड्याची रक्कम दर्शविणारी संबंधित विमान कंपनीची पावतीही सोबत जोडावी लागेल.

१२. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा अधिनियम, क्र.५) च्या कलम २४८ च्या परंतुकान्वये प्रदान केलेले अधिकार व त्यासंबंधातील इतर सर्व अधिकार यांचा वापर करुन, जिल्हा परिषदांच्या ज्या कर्मचाऱ्यांना सदर रजा प्रवास सवलत लागू आहे, त्यांना ह्या शासन निर्णयातील तरतूदी योग्य त्या फेरफारासह लागू राहतील.

१३. रजा प्रवास सवलतीचा लाभ घेणाऱ्या व त्यांना सदर सवलत मंजूर करणाऱ्या अनुक्रमे कर्मचारी / अधिकारी यांचेकडून संगनमताने खोटी बीले सादर करुन, मंजूर करुन घेतल्याचे आढळल्यास, कडक शिक्षेस पात्र राहतील.

१४. या योजनेवरील खर्च, “स्वग्राम रजा प्रवास सवलत” यासाठी खर्ची घालण्यात येणाऱ्या संबंधित प्रमुख लेखाशिर्षाखालील ज्या लेखाशिर्षाखाली त्याच्या सहायक अनुदानाचा खर्च, खर्ची घालण्यात येतो, त्या उपलेखाशिर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा व तो चालू आर्थिक वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून अंमलात येईल. यापूर्वी सुरू झालेला प्रवास किंवा निकाली काढलेल्या प्रकरणांचा नव्याने विचार करण्यात येणार नाही.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५०६१०१३१३०६४२०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Shrikant Devidasrao Londhe

Digitally signed by Shrikant Devidasrao Londhe
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=Finance Department, postalCode=400032, st=Maharashtra, cn=Shrikant Devidasrao Londhe
Date: 2015.06.10 13:16:21 +05'30'

(श्री. दे. लोंढे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) राज्यपालांचे सचिव,

२) मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,

३) सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
४) सर्व विधानसभा व विधान परिषद सदस्य
५) सर्व मंत्रालयीन विभाग,
६) मंत्रालयाच्या सर्व विभागाखालील सर्व विभाग प्रमुख व प्रादेशिक विभाग प्रमुख,
७) *प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई,
८) *प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई,
९) *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
१०)*प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
११)*प्रबंधक, लोकआयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
१२)आयुक्त, राज्य माहिती आयोग (सर्व)
१३)सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई
१४)प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद
१५)राज्य महिला आयोग, मुंबई
१६)सर्व विभागीय आयुक्त,
१७)सर्व जिल्हाधिकारी
१८)सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा
१९)महासंचालक, यशदा, पुणे
२०)महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई,
२१)महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर,
२२)महालेखापाल-१ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई,
२३)महालेखापाल-२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
२४)संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
२५)अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२६)निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२७)सिनियर रिसर्च ऑफिसर, पे रिसर्च युनिट, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय (व्यय विभाग), खोली क्र.२६१, नार्थ ब्लॉक, नवी दिल्ली,
२८)बहुजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई १ (५ प्रती)
२९)भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरॅक नं. , योगक्षेम समोर, वसंतराव गवस चौक, नरीमन पॉईंट, मुंबई २० (५ प्रती)
३०)भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभुवन, एस. व्ही. पटेल रोड, मुंबई ४ (५ प्रती)
३१)भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई १३ (५ प्रती)

३२) इंडीयन नॅशनल कॉँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश कॉँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई २५ (५ प्रती)

३३) नॅशनॅलिस्ट कॉँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई२१ (५प्रती)

३४) शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई २५ (५ प्रती)

३५) वित्त विभागातील सर्व कार्यासन,

३६) निवडनस्ती, वित्त विभाग/सेवा-५,

- पत्राने